

PENSUMLISTER

Vår 2008

Frie emner

Årsstudium i histore

BA-studiet

HISTORIE

MA-studiet

HISTORIE

INSTITUTT FOR HISTORIE OG KLASSISKE FAG
DET HISTORISK-FILOSOFISK FAKULTET
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
DRAGVOLL
N-7491 TRONDHEIM
TRYKT DESEMBER 2007

Pensumlister for BA og MA i Historie, frie emner og ett års studium

Emnene HIST1110, HIST1150, HIST1250 og HIST1505 er obligatoriske basisemner for de som ønsker å ta BA-graden eller et årsstudium i historie. De er også frittstående emner som kan inngå i andre utdanninger.

HIST21xx til og med AFR28xx kan enten brukes til påbyggingsemner til BA-graden i historie eller som frie emner uten å inngå i en historiefaglig utdanning, og uten å kreve avlagt eksamen i de obligatoriske emnene i historie på forhånd. Alle 15 eller 7,5 studiepoengsemnene er likevel utformet med tanke på at de skal kunne gi faglig progresjon i forhold til basisemnene, og forberede studentene på å gå videre til mastergrad. Både pensum, undervisning og eksamen vil bli lagt opp med disse to målene for øye. Det innebærer at studenter som ikke har basisemnene i historie, selv har ansvar for å skaffe seg nødvendig faglig grunnlag for de aktuelle påbyggingsemnene.

Mastergradsemnene, unntatt HIST3125, er åpne for alle som har en BA-grad, ikke nødvendigvis i historie.

NB: Alle emnekoder som slutter på **0** er **15** studiepoengsemner, de som slutter på **5** er **7,5** studiepoengsemner.

All litteratur kan kjøpes hos Tapir. Dette gjelder også alle kompendier.

INNHold:	side
Perspektivemne	
HFEL0004: Retorikk (Merk at dette er et 7,5 stps emn)	3
Obligatoriske emner i BA og årstudium og frie emner	
HIST1110: Oversikt over eldre historie fram til ca 1550	4
HIST1150: Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850	5
Påbyggingsemner i BA og årstudium og frie emner	
HIST2145: Krigere, kloster og katapulter	6
HIST2155: Musikk og politikk i middelalderen	7
HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800-2000	8
HIST2515: Fra Leonardo til Internett. Introduksjon til teknologihistorie	9
KULMI2710: Lokalhistorie	10
HIST2810: Stormaktspolitikk etter 1900	12
EUR2910: Den europeiske integrasjonsprosessen	13
Masteremner	
KULMI3065: Fra industrikultur til kulturindustri	14
KULMI3075: Minne, identitet og globalisering	16
HIST3205: Folkemord, menneskeretter og historie	17
HIST3225: Arbeidshistorie frå forrige århundre	18
HIST3245: Darwin, Ford og massene. Moderne kunnskapshistorie	19
HIST3345: Bosetning og jordeiendom i Norge ca 1200-1600	20
HIST3365: Krig i den moderne verden	22

HFEL0004: Retorikk

Emneansvarlig: Inger Lousie Forselv

Retorikken er læra om talekunsten. Den gir råd om korleis vi bør ordlegge oss for å fange dei andres interesse for det vi har å seie, og for å kunne overtyde dei med våre argument. Retorikken oppsto i antikkens Athen, der talekunsten var ein føresetnad for at det demokratiske statstyret kunne vekse fram. I dag er all skriftleg og munnleg språkbruk medvete eller umedvete prega av retorikkens reglar. Særleg utnyttar moderne medium som aviser, radio og fjernsyn retorikkens innsikter, og i studiet av reklame, nyheitsformidling og alle former for politisk kommunikasjon er retorikken grunnleggande.

Pensum	sider
<i>Antikken</i>	
<u>Sekundærtekster</u>	
Andersen, Ø., <i>I retorikkens hage</i> , Oslo 1995; kap. 2, 3, 5 og 7	117
Ong, W. J., <i>Muntlig och skriftlig kultur: teknologiseringen av ordet</i> , Göteborg 1990, kap. 3 og 4	93
<u>Primærtekster:</u>	
Aristoteles, <i>Retorikken</i> , oversatt av T. Hastrup, København 1991, utdrag av 1., 2. og 3. bok	50
Lysias, <i>Forsvarstale i saken om drapet på Eratosthenes</i>	10
Cicero, <i>1. tale mot Catilina</i>	<u>15</u>
Totalt sideantall for antikken:	285
<i>Nyere tid</i>	
<u>Sekundærtekster:</u>	
Ong, W. J., <i>Muntlig och skriftlig kultur: teknologiseringen av ordet</i> , Göteborg 1990, kap. 5, 6 og 7	97
Johansen, Anders, <i>Talerens troverdighet, tekniske og kulturelle betingelser for politisk retorikk</i> , Universitetsforlaget, Oslo 2002: 28-61 og 110-157	67
<u>Primærtekster:</u>	
Lennart Hellspong: Retoriken och den moderna vetenskapen i Kurt Johannesson (red.): <i>Vetenskap och retorik</i> , Stockholm 2001: 13-29	15
Jørgen Holmgaard: Den moderne videnskabs retorikk i Kurt Johannesson (red.): <i>Vetenskap och retorik</i> , Stockholm 2001: 56-74	18.
Roland Barthes. Bildets retorik i R. Barthes: <i>I tagnets tid</i> , utvalgte artikler og essays, overs. Av Knut Stene-Johansen, Pax, Oslo 1994: 22-36	12.
Samt et utvalg av aktuelle ”retoriske cases”, dvs. politiske taler, reklame, velkomsttaler etc.	<u>21</u>
Totalt sideantall for nyere tid:	230

HIST1110: Oversikt over eldre historie fram til ca. 1550

Emneansvarlig: Steinar Imsen

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i europeisk historie fra Romerrikets tid og fram til midten av 1500-tallet, da middelalderens universelle keiserdømme ble avviklet og den kirkesplittelsen som ble innledet omkring 1520 festnet seg. Oversikten vil også omfatte norsk historie fra vikingtiden av (ca. 800 e. kr.). Sentrale temaer vil være den politiske og kulturelle arven fra Roma og dannelsen av en egen "europeisk" sivilisasjon i tidlig middelalder (til ca. år 1000), den universelle latinske kirkens historie, europeiske statsdannelser i høymiddelalderen (ca. 1100-1300) og det moderne gjennombruddet i seinmiddelalderen (ca. 1350-1550). Disse politiske og kulturelle utviklingstrekkene vil igjen ses mot den befolkningsmessige og økonomiske utviklingen i perioden.

Pensum

antall sider

Erik Christiansen: *Romersk historie*, Århus 2002

Sverre Bagge: *Europa tar form*, Oslo 2005

Steinar Imsen: *Europa 1300-1550*, Oslo 2002

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 750-1537*, Oslo 2007

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 1537-1814*, Oslo 2003: 21-57

HIST1150: Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i perioden 1550-1850. Emnet vil legge vekt på å se norsk, nasjonal og global historie i sammenheng, i en tid da menneskenes geografiske horisont ble utvidet. Emnet vil strekke seg fra virkningene av reformasjon og europeisk ekspansjon på 1500-tallet til den industrielle revolusjon og de politiske revolusjoner på 1700-1800-tallet, og vil legge vekt på å se de ulike sider av samfunnslivet i sammenheng.

Pensum	antall sider
Norsk og nordisk historie	
Moseng/Opsahl/Pettersen/ Sandmo: Norsk historie 1537-1814: 58-383	326
Aschehougs Norgeshistorie, bd. 7 (Dyrvik): 192-229	38
Aschehougs Norgeshistorie, bd. 8 (Seip): 12-75	64
Blom/Sogner: Med kjønnsperspektiv på norsk historie (del 2 Sandvik): 85-134	50
Ståle Dyrvik: Året 1814	113
Harald Gustafsson: Nordens historia; 95-204	<u>106</u>
Sum	697
 <i>Alternativ til Moseng/Opsahl/Pettersen/Sandmo:</i>	
Ersland/Sandvik, Norsk historie 1300-1625, kap. 7-9: 169-247	80
Ståle Dyrvik. Norsk historie 1625-1814	258
 Verdenshistorie	
Palmer et.al. kap. 3-11	384
McNeill, J.R. og William McNeill: <i>The Human Web: A Bird's-Eye View of World History</i> , 2003, kap. 6-7: 155-267	113
Sølvi Sogner: <i>Kvinnen i den vestlige verden fra år 1500 til i dag</i> , 2005: 15-172	158
Thomas J. Misa: <i>Leonardo to the Internet; Technology & culture From the renaissance to the present</i> , 2004, kap. 2-3: 33-96	<u>64</u>
Sum	719
	Totalt 1416

HIST2145: Krigere, kloster og katapult. Spreiing av kunnskap og teknologi i mellomalderen, 500-1300

Emneansvarlig: Leif Inge Petersen

Kurset gir ei innføring i korleis den seinantikke kunnskapsarven filosofi, vitskap, teknologi og kunnskapsinstitusjonar vart overteken, forvalta og vidareutvikla av dei tre store sivilisasjonane rundt Middelhavet i mellomalderen, og korleis den spreidde seg; først frå Bysants og Perserriket til den islamske verda (ca. 500-900), og seinare frå Bysants og den islamske verda til Vest-Europa (ca. 900-1300). Særleg stor vekt kjem til å liggja på den politiske, økonomiske og sosiale dynamikken bak spreiiing og vidareutvikling av kunnskapsarven, og korleis Vest-Europa, opphavleg den minst utvikla og urbaniserte delen av det gamle Romerriket, kom til å ta att og på sikt gå forbi dei to andre kulturområda.

Spreiing av kunnskap og teknologi i mellomalderen, 500-1300

I alt 789 sider

Pensum	antall sider
Pamela O. Long: <i>Technology and Society in the Medieval Centuries: Byzantium, Islam, and the West, 500-1300</i> (American Historical Assosiation, 2003)	95
<i>Oxford History of Byzantium</i> , red. Cyril Mango (2002), s. 40-95; 129-229	120
Bernard F. Reilly, <i>The Medieval Spains</i> (Cambridge, 1993); 17-159	142.
Paul E. Chevedden, 'The Invention of the Counterweight Trebuchet: A Study in Cultural Diffusion' <i>Dumbarton Oaks Papers</i> , Vol. 54. (2000): 71-116	40

Tilgjengeleg som internettressurs via biblioteket på

[http://links.jstor.org/sici?sici=0070-](http://links.jstor.org/sici?sici=0070-7546%282000%2954%3C71%3ATIOTCT%3E2.0.CO%3B2-U)

[7546%282000%2954%3C71%3ATIOTCT%3E2.0.CO%3B2-U](http://links.jstor.org/sici?sici=0070-7546%282000%2954%3C71%3ATIOTCT%3E2.0.CO%3B2-U)

I kompendium:

<i>Cambridge history of Iran vol. 3 del 1</i> , s. 153-177; 559-592	ca. 57
Reynolds & Wilson, <i>Scribes and Scholars</i> , s. 51-121	ca. 70
Ira Lapidus, <i>A History of Islamic Societies</i> , s. 31-146; 283-94; 299-309	ca. 125
<i>The Age of Justinian</i> , s. 316-336; 355-370	ca. 43
M.-T. d'Alverny, 'Translations and Translators', i <i>Renaissance and Renewal in the Twelfth Century</i> , Benson & Constable (red.) (MAA, 1991): 421-459	ca. 38
<i>The Encyclopedia of Philosophy</i> (New York, 1967)	
Artiklane: Averroes, Averroism, Avicenna, Islamic Philosophy, al-Kindi	
<i>The Encyclopedia of Islam (new edition)</i> , vol II (Leiden, 1965) Artiklane: al-Farabi, al-Ghazali	ca. 15
Michael Haren, <i>Medieval Thought: The Western Intellectual Tradition from Antiquity to the Thirteenth Century</i> , 2. utg. (MacMillan, 1992): 59-96, 137-143	<u>44</u>
Til sammen	789

HIST2155: Musikk og politikk i middelalderen

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Musikkhistorien i middelalderen gir en god mulighet til å undersøke forholdet mellom politisk makt og kulturelle aktiviteter på denne tida. Seminaret gir en oversikt over samspillet mellom kirkelige og ”statlige” institusjoner og enkelte kulturskapende personer og forsøker også å gi et svar på spørsmålet hvilken betydning kirkelige musikk hadde i den politiske virkeligheten i middelalderen.

Pensum

Pensum består av kapitler og artikler fra bøker og tidsskrifter. Detaljert pensumliste vil bli delt ut ved semesterstart, men flere av artiklene kommer fra følgende bøker:

Margaret Bent / Andrew Wathey (ed.), *Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146*, Oxford: Clarendon Press 1998. (Finnes ved Senter for Middelalderstudier)

Gads Musikhistorie, København: Gad 1990.

Lars Rumar (ed.), *Helgonet i Nidaros. Olavskult och kristnande i Norden*, Stockholm: Riksarkivet 1997.

Craig Wright, *Music and ceremony at notre dame of paris 500 - 1550*, Cambridge: Cambridge University Press 1989. (Finnes ved Senter for Middelalderstudier)

I tillegg er det en del musikk som er lyttepensum, og som finnes og kan høres ved Senter for middelalderstudier.

HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800 - 2000

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Dette emnet vil gje ei historisk innføring i utvalde tema frå det folk har fylt sine liv med mest gjennom alle tider, arbeid og daglegliv. Målet er å rette eit kulturhistorisk blikk mot korleis desse felta har gjennomgått forandringar på fleire plan i løpet av dei siste to hundreåra, med blant anna industri, byvekst, massekommunikasjon og nye familiemønster. Og kanskje har arbeid og daglegliv gjennomgått enda meir grunnleggande forandringar i dei siste femti åra enn sidan industrialiseringa starta?

Titlar merka med * blir trykt i eit kompendium som blir å få kjøpt på Tapir.

Lesetips: start med å les boka til Sogner/Telste om tenestejentene.

(I bøker med stor mengde illustrasjonar er sidetalssummen redusert noe på grunn av dette.).

Pensum

antall sider

Sølvi Sogner og Kari Telste.: <i>Ut og søkje teneste. Historia om tenestejentene.</i> Oslo 2005: 6-167	160
*Edvard Bull. <i>Arbeidermiljø under det industrielle gjennombrud</i> , Oslo 1972: 18-114	96
*Ingar Kaldal: <i>Veit og gate. Daglegliv i Midtbyen i Trondheim 1880-1950</i> , Oslo 1997 (og Nr 43 i Skriftserie for Institutt for historie og klassiske fag, NTNU, 2004 – sidetala er dei same i dei to bøkene). S. 13-30, 53-85, 123-194, 400-452	150
*Knut Kjeldstadli: <i>Oslo bys historie. Bind 4. Den delte byen. Fra 1900 til 1948</i> , Oslo 1990: 29-92 , 97-103	60
*Knut Kjeldstadli: <i>Et splittet samfunn. Aschehougs Norges historie. Bind 10</i> , Oslo 1994: 94-128	30
*Øyvind Bjørnson: <i>På klassekampens grunn. Arbeiderbevegelsens historie i Norge.</i> <i>Bind 2</i> , Oslo 1990: 19-124	105
*Paul Tage Halberg: <i>Den stolte sliter</i> , Oslo 1993: 15-34, 207-242, 348-391	60
*Dagfinn Slettan (red.): <i>Bondesamfunn i oppløsning? Trønderske</i> <i>bondesamfunn 1930-1980</i> . Lesja 1989: 9-26	20
*Richard Florida: <i>The Rise of the Creative Class</i> , New York 2002: 1-17	17
Patrick Joyce: Introduction. I: Patrick Joyce (red.). <i>Class</i> . Oxford 1995, 3-16	13
*Miri Rubin: What is Cultural History Now? I: David Cannadine (red.). <i>What is History Now?</i> New York 2002: 80-94	14
Kjelder (arbeidslivsminner frå Norge og andre land – vil bli delt ut i førelesingane)	<u>25</u>
	750

HIST2515: Fra Leonardo til Internett. Introduksjon til teknologihistorie

Emneansvarlig: Håkon W. Andersen

Kurset går igjennom utvalgte historiske perioder og kulturer med vekt på å forstå og forklare teknologiens rolle og endringskraft. Vi starter i renessansens Italia hos Leonardo da Vinci, fortsetter til de opprørske nederlandske republikker og deres verdensherredømme på sjøen. Videre til England og industrialismen. Imperiet, India og koloni-teknologier knytter vi til 1800-tallets globalisering. Til slutt samles trådene om Tyskland og elektro/kjemiske storkonsern og den amerikanske masseproduksjonen, atombomben og datautviklingen. Vi runder av med dagens globaliseringsteknologier: Internett, containeren og McDonalds. I kurset blir det lagt vekt på å forstå teknologi som kulturelle uttrykk, som form og som funksjon; som kunst og som redskap. Om været er godt vil vi også gjennomføre en ekskursjon: på historisk sykkeltur til teknologiens Europa, eksemplifisert ved Trondheim

Pensum

	antall sider
Sundin, Bosse: <i>Den kupade handen. Människan och tekniken</i> , Stockholm. Carlsson Bokförlag 1991.	ca 300
Andersen, Håkon W. m.fl.: <i>Fabrikken</i> , Oslo: Spartacus/ Scandinavian Academic Press, 2004. Kap 2,3,4,5 (s.48-145); kap 8 (s. 224-237); kap 11,12,13 (s.270-332); kap18,19, 20, 21 (s.416-513); kap 23 og 24 (s. 532-575)	ca 300
Johansen, J.-A. (red): <i>Techne, Teknologi og det moderne Norge 1905-2005</i> . Utstillingskatalog. Trondheim,. Kunnskapsparken Faros, 2005	ca 130
Utdelte opptrykk om Trondheims teknologihistorie	<u>ca 30</u>
Sum	ca 760

KULMI2710: Lokalhistorie

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet gir en innføring i lokalsamfunnsstudier og i lokalhistorisk arbeid slik det drives i Norge. Det gis en innføring i arbeid med arkiver og kilder som vanligvis brukes i lokalhistoriske studier og vi ser på hvordan ulike lokalhistoriske enheter kan studeres: familien eller husholdet som samfunnets minste enhet, bygdesamfunnet, byen og regionen.

Pensum	antall sider
Lokalhistorie som fag	
Aud Mikkelsen Tretvik: <i>Lokal- og regionalhistorie</i> , Samlaget 2004	117
Harald Winge: <i>Lokalhistorie – seljelåt og symfoni</i> , NLI 2000: 22-101 og 116-125	90
*Anna Götlind og Helena Kåks: <i>Handbok i konsten att skriva mikrohistoria</i> , Stockholm 2004, s. 13-33	15
*Liv Egholm: "Mikrohistorie" og Steen Busck: "Mikrohistorie og lokalhistorie", begge i: <i>Den jyske historiker</i> nr. 85 August 1999	<u>40</u>
	262
Familien som samfunnets minste enhet	
Sølvi Sogner (red.): <i>I gode og vonde dager</i> , Samlaget 2003	260
Ståle Dyrvik: <i>Den demografiske overgangen</i> , Samlaget 2004	<u>130</u>
	390
Bygde- og byhistorie	
Reidar Almås og Brynjulv Gjerdåker: <i>Norwegian agricultural history</i> , Tapir 2003: 144-352	209
*Jan Eivind Myhre: "Moderne byhistorie. Noen perspektiver" og Finn-Einar Eliassen: "Norske byer 1500-1800: identifikasjon, avgrensning, funksjoner", begge i <i>Heimen</i> 3/1987: 130-151	22
Hals, Harald (red.): <i>Kommunalt selvstyre i Sør-Trøndelag 150 år; 1837-1987: 5-67</i>	62
Knut Mykland: <i>Trondheims historie</i> , bind 3 1996, utdrag	50
Valgfri bygdebok, utdrag	<u>50</u>
	393
Regionhistorie	
*Harald Winge: "Regions and regional history in Norway", i: Finn-Einar Eliassen m.fl. (red.): <i>Regional integration in early modern Scandinavia</i> s. 41-55	14
*Ida Bull: "Regionhistorie og regional identitetsbygging, i: <i>Heimen</i> 2006	10
*Ida Bull "Redaksjonelt forord", <i>Trøndelags historie</i> , bd. 1, 2005	2
*Knut Helle: "Innleiing", <i>Vestlandets historie</i> , bd. 1, Bergen 2006, s. 11-25	ca. 10
Trøndelags historie, 2005, utdrag	<u>100</u>
	136
Kilder	
Nils Johan Stoa og Per-Øivind Sandberg: <i>Våre røtter</i>	148
* <i>Skiftene som kilder</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, 1996.	
Artikler av Harald Winge og Ståle Dyrvik	43
*Alan Hutchinson: "Skifteprotokoller – en kilde til studier av materielle kår", <i>Heimen</i> 3/1993	10

<i>Tingboka som kilde</i> , Norsk lokalhistorisk institutt 1991	
Artikler av Sølvi Sogner og Hans Eyvind Næss	40
*Bodil Chr. Erichsen: "1600-1700-tallets tingbøker som kilde til retts- og kriminalitetshistorie", <i>Heimen</i> 4/1997	11
*Dagfinn Slettan: "Innsamling av munnlege kjelder", <i>Heimen</i> 3/1989	10
*Anna Jorunn Avdem: "Korleis kan munnlege kjelder utfylle det skriftlege materialet?" <i>Heimen</i> 3/1989	7
*Dagfinn Slettan: "Det fortalte livet", <i>Heimen</i> 1/1997	<u>10</u>
	279
Totalt	1460

Kjennskap til håndbøker som:

Knut Johannessen et. al.: *Håndbok for Riksarkivet*, 1992

Liv Mykland: *Håndbok for brukere av statsarkivene*, 2005

Mykland/ Masdalen: *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene*, 1987

Vilhelm Lange et. al.: *Privatarkiver*, 2001

Kjennskap til lokalhistoriske ressurser på internett

Artikler merket med * vil bli gjort tilgjengelige i kompendium.

HIST2810: Stormaktspolitikk etter 1900

Emneansvarlig: Tore T. Petersen

Innføring i forholdet mellom stormaktene fra 1900 og frem til i dag med særlig vekt på tysklandsproblemet frem til 1945 og den kalde krigen og USAs utenrikspolitikk etter 1945. I tillegg omhandler kurset Storbritannias internasjonale stilling på 1900-tallet, og konflikter i Midt Østen, Vietnam og det fjerne Østen i et stormaktsperspektiv.

Pensum

	antall sider
Joseph S. Nye, Jr., <i>Understanding International Conflicts: An Introduction to Theory and History</i> , New York 2007	255
Henry Kissinger, <i>Diplomacy</i> , New York 1994: 17-55 og 168-ut boka	ca 720
Vladislav Zubok og Constantine Pleshakov, <i>Inside the Kremlin Cold War</i> , London 1996	282
Warren I. Cohen: <i>America's Failing Empire: U.S. Foreign Relations since the Cold War</i> , Oxford 2005	186
David Reynolds, <i>Britannia Overruled: British Policy & World Power in the 20th Century</i> , London 1991: 1-234	<u>234</u>

De fleste bøkene finnes i paperback, men da med annet utgivelsesår enn det som står på pensumlisten.

Til sammen: 1677

EUR2910: Den europeiske integrasjonsprosessen

Emneansvarlig: Jan T. Kobberrød

Emnet gir en oversikt over europeiske samarbeidsordninger siden freden i Westfalen 1648 til dagens EU. Hovedmålsettingen er å forstå betingelsene for dannelsen og utviklingen av EU. Hvorfor valgte konsoliderte nasjonalstater, som hadde kjempet i verdenskriger for å forsvare sin suverenitet, å avstå politisk suverenitet til EUs samarbeidsorganer etter andre verdenskrig?

Emnet er valgfritt påbygningsemne i BA i historie og obligatorisk emne i BA i Europakunnskap med fremmedspråk.

Pensum	antall sider
Dag Harald Claes og Bent Sofus Tranøy (red): <i>Utenfor, annerledes og suveren? Norge under EØS-avtalen</i> , Oslo 1999. Side 1-102, 269-297	129
Dag Harald Claes og Tor Egil Førland: <i>Europeisk integrasjon</i> , Oslo 2004	225
Desmond Dinan: <i>Europe recast: a history of European Union</i> , Basingstoke 2004	373
Geir Lundestad, "Empire" by integration: <i>the United States and European integration, 1945 – 1997</i> , Oxford: Oxford University Press 1998	169
Alex May: <i>Britain and Europe since 1945</i> , London/New York 1999	141
Kevin Wilson & Jan van der Dussen (eds): <i>The history of the idea of Europe</i> , London/New York 1995	214
Oliver Zimmer: <i>Nationalism in Europe, 1890-1940</i> , Basingstoke/New York 2003 (Også tilgjengelig i ebrary via Ubit)	<u>136</u>
Tilsammen	1387

KULMI3065: Fra industrikultur til Kulturindustri

Ansvarlig for emnet: Thomas Brandt, Forsker, Kunnskapsparken FAROS. E-post: thomas.brandt@hf.ntnu.no, Telefon: 73551120

Emnet vil rette spesiell fokus mot det moderne samfunnets kulturminner og de spesielle utfordringene og kravene som stilles i forhold til bevaring og dokumentering av dem. En hovedvekt vil bli lagt på industrielle kulturminner og dilemmaer knyttet til vern og gjenbruk av dem. Undervisningen vil i stor grad bli bygd opp rundt eksempler, så vel norske som fra andre deler av verden.

Undervisningsopplegg:

Undervisningen vil være basert på problembasert læring, i den forstand at studentene selv skal bidra til å identifisere viktige problemstillinger og finne gode eksempler å arbeide med. Det vil bli gitt introduksjonsforelesning som drar opp noen hovedlinjer omkring industriminneforvaltning som teoretisk problemfelt og praktisk erfaringsfelt. En liste med eksempler på konkrete steder og prosjekter lokalt, nasjonalt og internasjonal presenteres, med sikte på å la studentene i små grupper velge eksempler de skal jobbe med å vise fram for hverandre. Hensikten er ikke en full dokumentasjon av industriminne, men å presentere disse slik at prinsipielle og konkrete problemstillinger og spørsmål kan diskuteres i fellesskap. Her oppfordres gruppene til å bruke bildemateriale for å formidle til hverandre. Opplæring i bruk av powerpoint og tilsvarende gis av faglærer ved behov. I noen tilfeller vil ekskursion til lokale prosjekter være mulig.

Pensum	antall sider
Andersen m. fl. (red): <i>Fabrikken</i> , Spartacus Forlag, 2004. Kap 1, 5, 13, 17, 18, 20 24, 25, 26, punktnedslag 1, 2, 11, 12, 13, 14, 16	222
David Lowenthal: <i>The Past is a Foreign Country</i> , Cambridge, 1985, s. xv-xxvii, 3-73, 125-182, 263-362	238
Avango, Lundström (red.): <i>Industrins Avtryck – Perspektiv på et forskningsfält</i> , Brutus Östlings Bokförlag Symposion, Stockholm, 2003. S. 9-17, 48-85, 123-149, 207-250, 291-309, 337-365, 389-410	181
G. Darley: <i>The Factory</i> , Reaktion Books, 2003. S. 74-210	<u>136</u>
	Sum sidetall: 777

I tillegg foreslås et utvalg korte artikler som vil bli distribuert i forkant av hver samling. Dette er å betrakte som kursorisk stoff, som ikke regnes inn som pensum.

Øvingsoppgave

Gruppevis muntlig presentasjon av selvvalgt industriminneforvaltningsprosjekt.

Krav til presentasjonen:

Varighet: 15-20 minutter. Alle gruppedeltakerne skal bidra muntlig og skriftlig. En skriftlig rapport skal leveres inn av hver enkelt – gjerne som delrapporter i en fellesrapport – innen avtalt tidsfrist. Rapporten skal også dokumentere diskusjonen i plenum og reflektere over spørsmål som ble reist der. Omfang på det skriftlige arbeidet per student: 3-5 sider (halvannen linjeavstand 12pkt skrift) eksklusive bilder.

Forelesningsoversikt

1) Oversikt – Hva er industrikultur og kulturindustri?

Fra industrisamfunnet til det postmoderne kunnskapssamfunnet?

Kulturhus i den gamle fabrikken – hva er problemet?

Eksempler på steder og prosjekter som studentene skal arbeide med gruppevis:

Fra Fabrikken ved Nidelven og TMV – til Nidelven Terrasse og Nedre Elvehavn i Trondheim

Ironbridge

Industristedet etter hjørnesteinsbedriften – Ådalen, Koppardalen, Mo i Rana, Høyanger,

Ruhr – Route Industriekultur

Manchester

Coalbrookdale/Ironbridge

Piemonte

Mellomverftet Kristiansund

”Corporate Heritage” – Det multinasjonale konsernets kulturarv (Ericsson, Piaggio, Hydro, Volkswagen etc...)

Eventuelt hva studentene selv foreslår i tillegg.

2-5) Samlinger hvor studentgruppene presenterer sine opplegg, og vi diskuterer og drøfter.

6) Avsluttende samling med oppsummering av de viktigste lærdommene fra kurset.

KULMI3075: Minne, identitet og globalisering

Emneansvarlig: Jon Reitan

Emnet bygger videre på sentrale problemstillinger fra KULMI3705, og vil gi en oversikt over kulturminnevernets status og utfordringer internasjonalt med bakgrunn i teori om materielle kulturminners identitetsdannende og minneproduserende funksjoner. Tematikken vil bli studert komparativt med eksempler fra en rekke land og kulturer.

Pensum	antall sider
Bernard Eric Jensen, Carsten Tage Nielsen, Torben Weinreich, red., Erindrings og glemselens politik, Roskilde Universitetsforlag, 1996: 11-51 og 171-260	129
Peter Gray og Kendrick Oliver, The Memory of Catastrophe, Manchester and New York: Manchester University Press, 2004 (paperback): 1-221.	220
James Young, The Texture of Memory. Holocaust Memorials and Meaning, New Haven and London: Yale University Press, 1993: 1-209 og 283-349	<u>271</u>
Til sammen	620

I kompendium:

Susan Crane, "Memory, Distortion and History in the Museum", i Bettina Messias Carbonell, red., Museum Studies. An Anthology of Contexts, Oxford: Blackwell Publishing, 2004: 318-335	17
Anne Eriksen, "Omsuset af erindringer..." Om dialogen mellom historie og mine, i Trond Thuen, red., Fortidsforståelser, Kristiansand : Høyskoleforlaget, 2001: 33-45	12
Jan Assmann, "Collective Memory and Cultural Identity", New German Critique, No. 65, 1995, Cultural History/Cultural Studies: 125-133	8
David Lowenthal, "Identity, Heritage and History", i John R. Gillis, Commemorations. The Politics of National Identity, Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1994: 41-61	20
Nils Gilje, "Apartheidideologi og materiell kultur. En analyse av Voortrekermonumentet i Pretoria", i Tidsskrift for kulturforskning Vol. 5, nr. 4, 2006: 5-26	22
Pierre Nora, "Between Memory and History: Le Lieux de Memoire", i Representations, No 26, Special issue: Memory and Counter-memory, 1989: 7-24	17
Ulf Zander, "Läroböcker i sten. Historiedidaktiska aspekter på monument och minnesmärken", i Klas-Göran Karlsson og Ulf Zander, red., Historien är nu. En introduktion til historiedidaktiken, Lund, 2004: 103-122	<u>19</u>
Til sammen	115

I tillegg kommer kilder på ca. 20-30 sider.

HIST3205: Folkemord, menneskeretter og historie

Emneansvarlig: Jon Reitan

Folkemord og menneskerettsproblem kan studerast ut frå tradisjonell historiefagleg synsvinkel med sikte på å finne fram til kva som eigentleg skjedde og kvifor. Dette er utgangspunktet for kurset. Men om ein går tettare inn i forklaringane på hendingar ein studerer, vil ein fort finne at forståingar og tolkingar av historia har spela ei viktig rolle både for å motivere og rettferdiggjere overgrep. Fortolkingar av tidlegare folkemord har også vore viktige element i legitimering av seinare politisk praksis. Eit hovfokus i kurset vil bli lagt på bruken av historia i slike samanhengar.

Pensum	antall sider
Kristian Gerner og Klas-Göran Karlsson, Folkmordens historia, Atlantis, Stockholm, 2005	382
Adam Jones, Genocide – a comprehensive introduction, London and New York: Routledge, 2006. Alt unntatt kapitlene 2-3, 5 og 10-13:	267
Yehuda Bauer, rethinking the holocaust, New Haven and London: Yale University Press, 2002 (paperback), s. ix-118	<u>125</u>
Til sammen	774

HIST3225: Arbeidshistorie frå forrige århundre

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Til [heimeside for Ingar Kaldal](#)

Formålet med emnet er todelt: 1. Gi innsikt i noen trekk ved historiske forhold innanfor utvalde arbeidsarenaer på 1900-talet. 2. Gi trening i å reflektere kritisk over korleis historiske studiar av arbeid kan gjerast, og korleis ulike perspektiv og analysemåter får fram ulike aspekt ved arbeidet og arbeidets historie. Delar av undervisninga vil bli gjort som seminar der studentane får gjere sine egne refleksjonar over pensum. Av innlegg i diskusjonen om århundrets arbeidsliv, som vil bli teke opp til diskusjon, kan nemnast Charlie Chaplin sin film frå 1936, *Modern Times*, som harselerer over korleis han meinte det gjekk med både arbeid og menneske i den moderne industrien.

* Finst som bok som kan kjøpast eller lånast på bibliotek. Resten vil bli samla i kompendium.

Pensum	antall siser
Anna Jorunn Avdem. <i>Husmorparadiset</i> . Oslo 2001. S. 8-158.* (red. pga bilder)	110
Hilde Gunn Slottemo. <i>Fabrikkarbeider, far og forsørger. Menn og mannlighet ved koksverket i Mo i Rana 1950-1980</i> . Trondheim 2003. S. 60-121.	61
Knut Kjeldstadli. <i>Jerntid. Fabrikkssystem og arbeidere ved Cristiania Spigerverk og Kvarner Brug fra omlag 1890 til 1940</i> . Oslo 1989. S. 17-41, 63-138.	100
Ingar Kaldal. <i>Arbeid og miljø ved Follafooss tresliper i Ranheim papirfabrikk 1920-1970</i> . Trondheim 1994: 18-92, 108-128, 196-201, 403-423 og 432-449.	136
Berit Gullikstad. <i>Kvinnelig livsoppgave - mannlig lønnsarbeid? Kjønn og arbeid under velferdsstatens oppbygging ca 1945-1970</i> . Trondheim 2002: 261-321.	60
Bjørnhaug, Bjørnson m.fl. (red). <i>I rettferdighetens navn. LO i 100 år</i> . Oslo 2000: 9-176.*	165
Øyvind Bjørnson. <i>Kamp og krise: framveksten av et organisert arbeidsliv privat og offentlig sektor 1900-1940</i> . I: J. Heiret m.fl.(red.). <i>Arbeidsliv, historie og samfunn</i> . Oslo 2003: 45-108.*	63
E. P. Thompson. "Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism" I: <i>Past & Present No 38/1967</i> .	40
Ingar Kaldal: <i>Skog, Arbeid og dagligliv i kvinners og menns fortellinger fra Trysil og Nord-Värmland etter 1920</i> . I Kaldal m.fl. (red.). <i>Skogsliv. Kulturella processer i nordiska skogsbygder</i> . Lund 2000: 85-117.	<u>32</u>
Til sammen	767

HIST3245: Darwin, Ford og massene. Moderne kunnskapshistorie

Ansvarlig for emnet: Anne K. Børresen

Kurset knytter sammen (ulike) historiske kunnskapsfelt som vitenskap, teknologi og politikk og gjør oss kjent med kunnskapens mange og skiftende former over en lang tidsperiode. Sosialdarwinisme, fordistiske kunnskapsinstitusjoner og fascistisk masseideologi er bare noen av de historisk motsetningsfylte faktorer som vi vil forsøke å få grep om i kurset. Målet er å forstå kunnskapsutvikling og kunnskapsbegrepet historisk, og som et resultat av intellektuell innsats så vel som at det er preget av politiske, sosiale, kulturelle og økonomiske forhold.

Pensum

antall sider

Mikael Hård og Andrew Jamison: *Hubris and Hybrids – a Cultural History of Technology and Science*. New York and London: Routledge, 2005. Hele boken, ca 300.

Sven-Erik Liedman: *I skuggan av framtiden – Modernitetens idehistorie*, Bonnierpocket 1999 (Viborg 1999). Første og andre del. ca 450

Sum ca 750

HIST 3345: Bosetning og jordeiendom i Norge ca. 1200-1660

Emneansvarlig: Audun Dybdahl

Kurset vil ha to hovedtemaer, nemlig jordeiendomsforhold og bosetningshistorie, begge temaer vil bli behandlet med utgangspunkt i den såkalte retrospektive metode. Når det gjelder jordeiendomsforholdene i middelalderen, har det i de senere år hevet seg kritiske røster til den klassiske regressive forskningen. Dels er det påvist betydelige endringer fra senmiddelalderen til midten av 1600-tallet, dels har enkelte forskere kommet til at innslaget av leilendinger var betydelig allerede før kristendommens gjennombrudd. Innenfor bosetningshistorien vil det bli lagt vekt på gi innsikt i hvordan man kan studere bosetningsutviklingen innenfor et geografisk område med etablering av høymiddelalderens bosetningmaksimum og senmiddelalderens minimum etc.

Pensum

Pensum bosetningshistorie	antall sider
Holmsen, Andreas, Nye metoder innen en særskilt gren av norsk historieforskning. Trykt i <i>100 års historisk forskning</i> . Universitetsforlaget 1970: 156 – 175	20
Dybdahl, Audun, <i>Stjørdalen gjennom bølgedalen</i> . Universitetsforl. 1979: 30 – 171	142
Sandnes, Jørn og Helge Salvesen: <i>Ødegårdstid i Norge</i> . Universitetsforlaget 1978: 47-108, 154-170	77
Lunden, Kåre, <i>Pesttida 1350 – 1520. I Norges landbrukshist.II</i> . Oslo 2002: 16–117	102
Berglund, Birgitta, Helge Salvesen, Ivar Jensås, Knut H. Stomsvik og Ragnhild Berge, <i>Arkeologi og historie. Et grensemøte etter Ødegårdsprosjektet. Heimen</i> bd. 40, 2003: 163-214	<u>52</u>
	393

Pensum jordeiendomshistorie

Holmsen, Andreas, <i>Problemer i norsk jordeiendomshistorie</i> . Trykt i <i>Gard - bygd - rike</i> . Universitetsforlaget 1966: 72 – 97	26
Holmsen, Andreas, <i>Om å gå bakover i historien</i> . <i>Heimen</i> bd. 17, 1976: 3-12	10
Holmsen, Andreas, <i>Fordelingen av jordeiendommen i Oslos opland før krongodssalget</i> . Trykt i <i>Gard – bygd – rike</i> (se ovenfor). : 54 – 71	18
Bjørkvik, Halvard. <i>Eit kyrkjeleg godskompleks i mellomalderen</i> . <i>Heimen</i> bd. 14, 1967: 51-70	20
Bjørkvik, Halvard og Andreas Holmsen, <i>Kven åtte jorda i den gamle leiglendingstida?</i> Tapir 1972	104
Sandnes, Jørn, <i>Teori, modeller og empiri i nyere norsk middelalderforskning</i> . <i>HT</i> 1976: 1-27	27
Dybdahl, Audun, <i>Proveniensen til erkesetets jordegods i Trøndelag</i> . <i>Hva kan Aslak Bolts jordebok fortelle? Trykt i Innsikt og utsikt. Festskrift til Jørn Sandnes</i> 1996: 104 – 124	21
Dybdahl, Audun, <i>Bjarne Erlingssons testamente og Giskeættens jordegods</i> . Trykt i <i>Historisk tidsskrift</i> 4/1998: 403 – 436	34
Dybdahl, Audun, <i>Sosiale og økonomiske forhold</i> . I <i>Trøndelags historie</i> bd. 2. Trondheim 2005. S. 55 – 79	25
Iversen, Tore, <i>Fremveksten av det norske leilendingsvesenet i middelalderen – en forklaringskisse</i> . I <i>Heimen</i> bd. 32 1995: 169 – 180	12
Dørum, Knut, <i>Leilendingsforhold, føydalisme og statsutvikling</i> . <i>Heimen</i> bd. 36 1999: 45-60	16

Skre, Dagfinn, Eiendom og hierarki i det før- og tidligstatlige norske samfunnet, Heimen bd. 36 1999: 123-137	15
Sandnes, Jørn, Bønder, herrer og trelle. Hvordan var egentlig det gammelnorske Samfunnet? I <i>Heimen</i> bd. 37 2000: 195 – 210	16
Weidling, Tor, Kven åtte jorda? HT bd. 82, 2003: 349 – 179	<u>30</u>
	374

HIST 3365: Krig i den moderne verden

Emneansvarlig: Karl Erik Haug og høgskolelektor Ole Jørgen Maaø

Den prøyssiske militærfilosofen Carl von Clausewitz hevdet at krigen var en fortsettelse av politikken med andre midler. Med dette som utgangspunkt gir kurset en innføring i krigens historie fra ca 1905 og fram til i dag med vekt på utvalgte kriger i den vestlige verden. Verken den enkelte krig, eller de samfunn den springer ut av, kan i et slikt perspektiv studeres isolert. I kurset settes derfor krig og militærmakt inn i en samfunnsmessig sammenheng.

Kurset gir også en innføring i de teorier som lå til grunn for partenes tenkning om krig og de forhold som påvirket denne tenkningen. Kurset kulminerer med at to sentrale og aktuelle spørsmål drøftes: For det første hvorvidt forutsetningene for statens etablerte voldsmonopol synes endret, og for det andre hva som avgjør krigers utfall, blant annet hvorfor den sterkeste rent militært ikke alltid vinner.

Pensum

antall sider

Ian F. W. Beckett: "Guerilla Warfare: Insurgency and Counter-insurgency Since 1945", i Colin McInnes & G. D. Sheffield (red.): <i>Warfare in the Twentieth Century. Theory and Practice</i> , London, Unwin Hyman 1988: 194-209	17
Ahron Bregman: <i>Israel's wars. A History since 1947</i> . London Routledge 2002: 62-144	80
Carl von Clausewitz: <i>On War</i> . London: Everyman's Library 1976: 83-101	18.
Colin S. Gray: <i>War, Peace and International Relations. An Introduction to Strategic History</i> . New York, Routledge 2007	280
William Head: "Vietnam and Its Wars: A Historical Overview of U.S. Involvement" i William Head & Lawrence E. Grinter (red.): <i>Looking back on the Vietnam War. A 1990's Perspective on the Decisions, Combat and Legacies</i> . Westport, Connecticut, Greenwood Press 1993: 15-42	28.
Rolf Hobson & Tom Kristiansen: "Militærmakt, krig og historie. En innføring i forskningen fra Clausewitz til våre dager" IFS-info 9 1995	20
Nils Naastad: "Luftmaktens utviklingslinjer", Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift 22, 4 2006: 393-417:	25
Martin van Creveld: <i>The Changing Face of War. Lessons of Combat, from the Marne to Iraq</i> (New York: Presidio Press, 2006	<u>270.</u>
Tilsammen	<u>738</u>